

چېرۆكەكانى دادگا

پاسارېك بەبۆندا دەچىتەو سەر داىكى

دىرۆكى دابران

ئەرسەلان تۇھىق

چېرۆكەكانى دادگا ، كۆمەلە چېرۆكىكى واھىعەين لە دادگاكانى كوردستانەو وەرگىراون

خوازىيى دابىن..
چەند گەرەبوون ئەو پىوانە لەو دەمەدا !!
چەند بەرپىز و سەلىقەدار و بۆ خوا سولھاو
بوون لەوساتەدا !! ئىستە نە تۆزىكى تر تەقە لە
دەرگا كە ھەلدەستىن و مەسەلەى (كەر و
گا) كە دىتە كايەو، رۆژنىك ديارى دەكرىت و
دەچن دەست ماچ دەكەن .. لەباسى ئەو
پىوانەدا لە زەھمەتى ئەو بۆ خوا سولھوانەدا
ھىشتا دەربازى نەبوو لەناو ھۆلى دادگا
ژنىك بەقىز و ھور و سەر و چاوى خوينايىەو
سەرنجى گىشت ئامادەبووانى راکىشا و ھەروا
پاش كەمىكىش كورپىكان ھىتاىە ناو ھۆلە كە

دوو ئاوەز و ھەستانەى تىكەلدە كرد.. سەيربوو
لەولاترەو لەبەر دەرگا كەدا پىاويكى ميانسال،
كەمىك رىشى ھاتبوو پانتۆلىكى رەش و
كراسىكى رەشترى لەبەردا، جارجارە مليكى
بۆ ئەو دوو دونيا جىاوازە لار دە كردهو... و
دەگەرپايەو بۆ نرىكەى بىست سال لەمەوبەر،
ئىوارەيەك جىگەى بەخۆى نەدەگرت، لە
حەبىەتا نانى ئىوارەى نەدەخوارد و پاش
خۆرئاوایوونىش كە گەرپايەو دەرگای
حەوشە كەى ھەر لەسەر پشت جىھىشت، ئاخىر
دەبوو چەند پىاويكى شايستە بىن و
بەرنامەپىزى بۆ دەست ماچكردن و

● لە پەنايەكى دادگا دوو كورسى لە
نرىكى يەكدا، دوو ئافرەت بە لالوتىكەو
لەسەريان دانىشتو، دوو كورسى تەنھا يەك
مەتر كەمىش لە يەكترى دوورن بەلام
ئەوانەى كە لەسەريان دانىشتوون دوو دونياى
لەيەك دوورن، دوو دنياى جىا. دوو دنيا بىنى
جىاتر، دوو مەرۆكە كە ھىچ پەيوەندىيەك
لەروالەتدا پىكەوەى نەدەبەستەو، نەدەزانرا
بۆچى ھىلە گىشتىەكانيان دەچوونەو سەريەك
و لەگەل ئەو ھىلە لەگەل يەكدا تەماسيان نىيە؟
لە روالەتباندا نە رۆحىك دەبوو مابەى
پەيوەندى و نە دياردەيەكى كۆمەلەپەتەش ئەو

جینگه لیدان و شهر و شوری پیوه دیار بو و له رینگ و روومای زوربهی ئاماده بوواندا و دهرده کهوت ههر دوولایان ناسراوین بویه کهوتنه سرت و چهی دوو قۆلی و سی قۆلی و ههریه کهش به جۆریک شیکاری رووداوه کهی ده کرد و جارای له بهر ژوه نندی ژنه که ده کهوتوه (که زۆرینه یان ژنه کان بوون) و هندی جاریش به تاوانی ژنه که یان ده گرت که دیاره ئه مانهش پیاوه کان بوون... ئه و ژنه نهیتوانی زۆرتر په لکیشی رووداوه کانی دوی خوی بکات، ههر هینهی زانی په پوهندی به ژنهیتانی دوومهوه ههیه و ئه و ژنه ژنیکی تری به سهردا هاتوو و ئه و پیاوهش برای میرده کهیهتی و شهر یان بووه... بویه رویشتهوه بو ژبانی ژن و میردایهتی و رووداوه جوراوجوره کانی ئه وسات ... ژن له سهردا مال دانان و پیکهوه له گهله ماله خه زور ژبان و تهنها یه که ژورر ئه ویش بو خهوتن مایهی شهر و شۆریکی زۆر بوون ئه گهر هندی جاوپوشی و له بهر خاتری ریشی ئه و که سانه نه بوایه دهستیان ماچکردبو، ئه و رووداوانه به سهروون که فهرته نهی دونیای له سهرد دروستی و جیا بینهوه... بهلام دان به خۆداگرتی ههر دوولا و رای کردنی زور له مانگ و ههفته کان جوره راهاتنیکی بۆیان دروستکرد تا له پر گوتیان ئه و ژنه ئه سمه ره بالا به رزه چاو و برۆ ره شه (دوو گیانه) !! .. دوو گیانی دونیایه کی تری ژبانی ژن و میردی تازه به یه که گه یشتوو که خه بهریکیان له و دونیایه نیه و نازان چۆن مامه له له گهله ئه و قۆناغه ههستیاره دا بکهن ... نازان ژنان به چ حاله تیکی دهروونی و رۆحی و جهستهی دا گوزهرده کهن و ده بی چۆن رهفتار بکهن و چۆنیش رهفتاریان له گهله ده کری .. جگه له مهش ده بی ئه و بونه وهره تازه خهلقبووهی ناو سک دهیوهی چۆن بژی و له گهله کی ؟ چاوه ری بی له دونیای دایک و باو کی کدا بژی پرپر له جینو و سوکایهتی .. لیوان لیو له ئه پانه و خیانهت و درۆ و ده له سه ؟ تهژی له مامه لهی بی رهحم و بیبه زه بیانه !! یان چی ؟ ژن و پیاویک له

مانگی ههنگویندا به شه ربین !! له کاتی هاتن و رویشتی ده عوه ته کاند له بری که نین و قسهی خۆش و گۆرینه وهی ههستی خۆشه و یستی، رق و مرق و بوغز و هه ندیکه سد جاریش جینوبه خشینه وه به شینایت .. ئه و مهخلوقه دهیوهی چی بکات ؟! و ده خوازی چۆن بژی ؟! حه سره تیک سهراپای و جودی ئه و پیاوه میانساله ره شپۆشه داده گری و له دلی خۆیدا خۆزگه ده خوازی ته مه نی ده گه راپه وه و ده بوویه وه به کوره گه نجه کهی جارن و له دلی خۆیدا ده یگوت " نه گهر عه قلی ئه وسام ئیستایه .. من ژم ته لاقده دا ؟! جا با ههر قسه یان بگردایه .. برا بوخوی دهژی و دایک بو خوی خۆشیت، ئه وسات ده متوانی به قسهی خۆش به له فزی شیرین ئه ویشم تیبگه یاندا به که باژیانیکی سه ره خۆمان هه بی و نه هیلین کهس ده ستیخاته ژبانمان به لام حه فی .. پاش چی ؟! .. له کاتی ته لاقدا هه مان مه جلس هه مان پیاو چاکان قسهی زۆریان کرد و نه بخوارد، ریشی خۆیان خسته مه زاد و قبول نه بوو، ئای ئه و پیاوه ئیسک سوکانه ی جارن چه ند ره زا تال، چه ند نامهر د و بی و یژدان و خراپه کارن .. ئیسته ش که دیته وه باسی ئه وان گه لا به یه که له تف، لافاوئیک له جینو، بارانیک له نه عله تیان بو ره وانه ده کات .. به لام پاش چی و له پای چی ؟!

ئه وانه ی له و نریکه دا بوون به و هه موو په یه ندییه جالجالو که ی نیوان ئه و که سانه یان نه ده زانی .. دونیایه کی سهیری نادیده بوو گهر ئه و شایه تانه نه بایه ن سویتدیان ده خوارد ئه و که چه ره زا سوو که ئه سمه ره بالا به رزه کچی ئه و پیاوه ره شپۆشه و ئه و ژنه بالا به رزه یه ره که کاره یه، کهس نه یده زانی .. سه یروو کچ و دایکیک له سهرد دوو کورسی له نریکی یه که دانیشن و قسه یه کیان نه بی بو کردن .. نیگایه کیان نه بی بو گۆرینه وه، په نجه یه کیان نه بی بو گوشین، دلکیان نه بی بو قبول، باوه شیکیان نه بی بو نامیر !! سه یروو ... سهیره کهش له وه دا ههر دوو کیان بیانه وی ... بگره ههر سیکیان بیانه وی .. به لام نه بی ... کی ده لی

له پشتی رهفتاره جوراوجوره کانه وه پالنه ری جوراوجور له ئارادا نییه ؟! ئه و که سه نه که ههر شاره زای زانباریه مرۆیه کان نییه به لکو نایت قسه بکات !! کی ده زانی له پشتی مه نگییه کانی ده ریاوه چ زریان و شه پۆل و لافاوئیک هه یه ؟ له پشتی ئه و چیا به رزانه وه چ دلانیک حه زی ژبانیان تیدایه، له پشت ئه و په رچه م و عابا و جله ره شانه وه چ دلانیکی سه ی هه یه .. کی ده زانی ده زانی ؟! به لام تاشه به رده کانی ریگر، ته م و چه ره دوو که له کانی له نا کاو، هه ست و سۆز و دلکوژه کان، ره شین و تاریکین و دژه هه تا وه کانی به ناو مرۆ، که هه ن، که روژانه دین و ده جن .. که مریشک مل له چه قو نه سوئ .. که پاساری بو به ردلاستیکی مندالیک نه جریوتی ... که گل له به رده م شه پۆلی چه م و جوگه کاندانه تویته وه، که چیا له به رده م هه وره بره وسکه بیبه زه بییه کاندانه جله کی، ئه دی چی بکات ؟! ئیدی ئه وه قه ده ری ئه وانه ... ده بی و ابی ... ئه گینا ئه و دوو کورسییه، ئه و دوو مرۆقه دوو بیگانه نین، دوو مرۆقی لیکدا برای په را گهنده نین، ئه وانه گیانیکی نیو دوو جه ستن، رۆحیکی ئاواره بووی دوو ولاتن ... ده روئیکی له یه که و نیووی شاریکی نه شاره زان .. له کوچه و کۆلانه کانی عه تری خۆشه و یستی بۆن و به رامه ی کچ و دایکیان لیده چۆری، ریباره کانی ئه و گوزهره ههر به بۆندا، ههر به بزه یه کی کالدا، به ئاخاوتنیکی له نا کاودا ده یانه نه وه سه ره کتری .. سویتد خوار دینشی ناوی ئه وانه کچ و دایکن ... سیوئکن کراون به دوو له ته وه .. ئاسمانیک نییه باله کانیان بگریته خوی .. بارانیک نییه، به فریک نییه ده موچاوی لیبشون، کانیه که ناوی لیبخونه وه .. مرۆقیک له په نایدا وه حه سین .. چی بکهن ئه وانیش چییان له و پاساریانه زیاتره منداله چه قاوه سووه کان به زه نه قوتسه یی له هیلانه کانیان دایانده گرن و ئیدی جاریکی تر نابیرینه وه ... ئیدی نه زه نه قوتسه کان و ته واو ده بن و نه منداله کانیش کۆلده دن ...